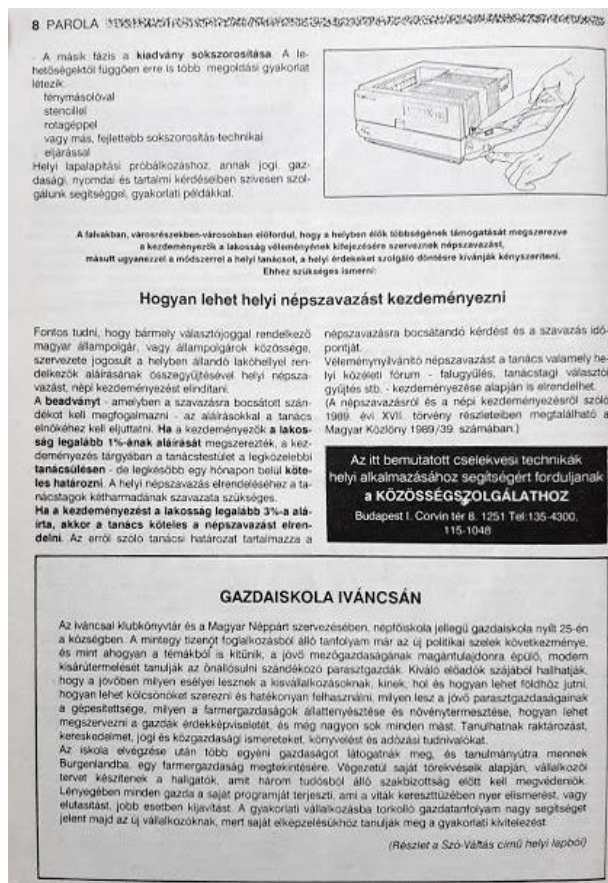

Parola 1 - így készült az első szám

Szerző: [Huszerl József](#)

Nem tudtam röhögés nélkül visszagondolni arra, hogyan készült el az első szám harminc évvel ezelőtt. Úgy éreztem, olyan, mintha a Wright testvérek első felszállásait nézném a korabeli filmekben. Megmosolyogjuk, és legfeljebb azt mondjuk, hogy ügyes... Aztán azok az emlékek is előkerültek, hogy mennyit kellett vesződnünk, hogy minden masina, beleértve az ollót is, azt csinálja, amit mi szeretnénk...

Mindennek a tetejébe eszembe jutott az is, hogy vajon milyen stílusban kell megírni ezt a történetet? Egyáltalán, miért érdekes, kinek írom, kit érdekel, ki fogja elolvasni? És ami talán a legfontosabb: van-e értelmes üzenete a másnak?

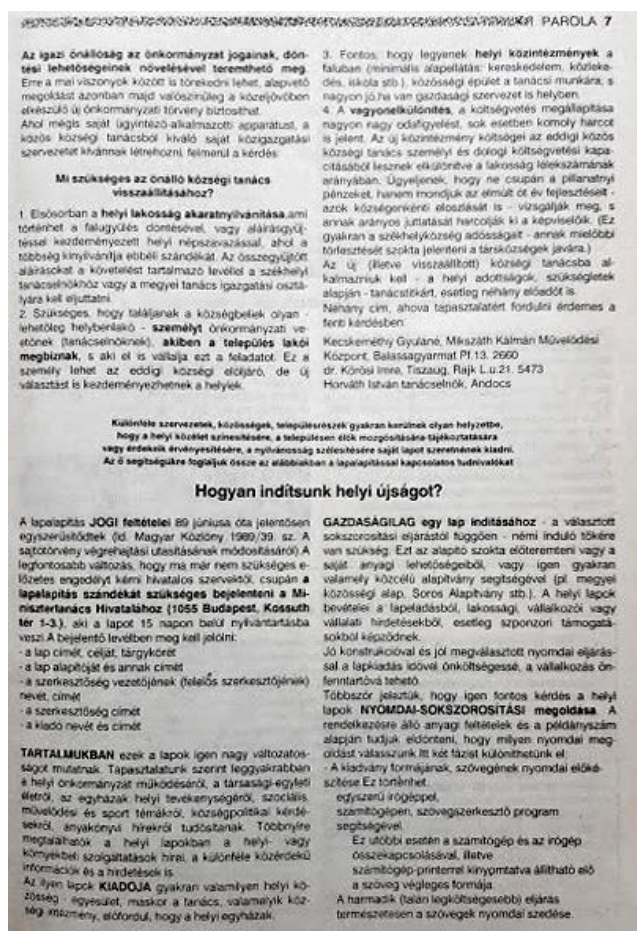

A cikkek már akkor is számítógéphez kerültek, vagy azzal írták a szerzők. Na, de milyen számítógéppel? Akkor már éppen túl voltunk a Commodore számítógép és a Robotron írógép összeházasításának korszakán, ami egyáltalán nem volt harmonikusnak mondható. Volt köztünk, aki egyszer dühében vissza akarta szerezni a mechanikus írógépét. Nos, akkor mindenki IBM-nek nevezte az új gépet, amelynek persze csak annyi köze volt az IBM céghez, hogy az ő gyártmányukról koppintották. Az elnevezés olyan volt, mint a szőke kóla vagy a madaras teszkó.

Munkára bírni a DOS nevű pilótavizsgás operációs rendszerrel lehetett, majd egy

kicsit később a Norton Commander-rel – aminek utódát ma Total Commander néven használja a világ – már álom volt dolgozni. Volt szövegszerkesztő is, tehát a cikkek szövege bekerülhetett a masinába. A képek akkor még csak kerülő úton juthattak a lapba.

Mindeközben a szerkesztő a lap valós méretében, A4-es lapokra megrajzolta a laptükröt: külön a címdalt és a belveket meg az utolsó oldalt. A belív tükréről annyi fénymásolatot

készített, ahány belső oldala volt a lapnak, és megtervezte az egyes oldalakat, majd belerajzolta a tükörbe az oldal képét.

Mielőtt teljesen belebonyolódom az oldaltükör magyarázatába, a kedves Olvasó pedig az elképzelésébe, megmutatom az első szám nyolcadik oldalát.

Ma egy ilyen oldal előállítását szövegszerkesztővel egy gimnazistának biztos nem jelent problémát, sőt az egész újságot egyben meg tudja szerkeszteni.

Akkor cikkenként tördeltük, nyomtattuk, és körbevágtuk a kész cikket, majd beleragasztottuk a tükörbe; ha nem

passzolt, akkor vagy át kellett tervezni a tükröt, vagy újratördelni a nem passzoló cikket. Ja, és a kép az oldal jobb felső sarkában... rajznak látszik, pedig fotó volt... Az akkor számunkra hozzáférhető, kis példányszámos munkákat elvállaló nyomdák csak vonalas rajzokat tudtak elfogadhatóan nyomni. A fotót ezért többszörös nagy kontrasztú fénymásolatot készítve el kellett szegényíteni, körülvágni, és a helyére ragasztani. Az első felismerhető portré 1993-ban került a lapba.

Egyszer csak minden oldal elkészült, elindultunk hát harmasban Péterfi Ferivel és Varga Tamással a nyomdába.

A munka Tiszakécskén folytatódott Polyák Bercinél, aki akkoriban a helyi művelődési ház vezetője volt, és rendelkezett nyomdagéppel, meg persze értett is hozzá, több helyi és környékbeli kiadványt készítettek. Ez akkoriban még üzletnek is jó volt. A nyomdagép egy Romayor volt, ami hátulról harmadik a nyomdagépek sorában a gyereknyomdát és a stencilgépet megelőzve. A3-as papírra dolgozott, és egyszerre a lap egyik oldalát tudta megnyomni.

A kedves Olvasó talán már kitalálta, hogy maradt még egy fejtörő: mely oldalakat kell egy A3-as lapra ragasztani ahhoz, hogy lapozható legyen az újság, és az egymás utáni oldalak a lapozás során helyes sorrendben kövessék egymást. A megfejtés egyszerű, ha megszámozzuk egy hagyományos iskolás füzet lapjait.

Ezután már csak figyeltük Bercit, ahogy nyomólemezeket készít, majd kinyomtatja az első Parolát. Az utolsó teendő az összehordás volt, a kinyomtatott lapokat egymás mögé tenni és félbehajtani, majd örülni... Így vettük kézbe mi is, olvastuk el – többször is – a „saját nyomtatott szakmai folyóiratunkat – a Parolánkat”. Aztán hazautazás, postázás, terjesztés...

Még egy oldalt mutatok az első számból, a hetediket. Kérem a kedves Olvasót, olvasson bele a lap alján kezdődő cikkbe. Az írás végét az előzőleg mutatott oldal tetején találja.

Ez a cikk lehet az írásom elején keresett, mának szóló üzenet. Megtanultunk valamit, és azonnal terjeszteni kezdtük a megszerzett tudást. Ma sem kell mást tennünk!